CONVENANT

inzake een

PAKKET PRIMAIRE BETAALDIENSTEN

(‘*CONVENANT BASISBANKREKENING*’)

Door in 2001 de oorspronkelijke versie van het Convenant inzake een pakket primaire betaaldiensten (hierna: ‘het Convenant’[1]) te onderschrijven, onderkenden de grootste consumentenbanken in Nederland hun maatschappelijke verantwoordelijkheid om zoveel mogelijk mensen een laagdrempelige toegang te bieden tot het (girale) betalingsverkeer. Sindsdien bieden de aan het Convenant deelnemende banken (ABN AMRO, ING Bank, Rabobank, SNS Bank en Triodos Bank) in principe aan iedere meerderjarige met een vaste woon- of verblijfplaats in Nederland, dan wel met een postadres bij een onder het Convenant erkende hulpverleningsinstantie, en wiens identiteit conform de Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme (Wwft) kan worden vastgesteld en geverifieerd, een pakket primaire betaaldiensten aan. Dat pakket wordt ook wel aangeduid als een onder het Convenant overeengekomen betaalrekening(pakket).

Met de komst van de Europese richtlijn betaalrekeningen (Richtlijn 2014/92/EU) is het recht op toegang tot een (basis)betaalrekening voor veel consumenten wettelijk geregeld. In Nederland is dat vastgelegd in de Wet op het financieel toezicht (Wft). Ondanks deze wetgeving heeft dit Convenant nog steeds een belangrijke maatschappelijke meerwaarde. In het Convenant vervullen hulpverleningsinstanties – waaronder overheidsinstanties als gemeentelijke diensten, reclassering en het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA) – namelijk een belangrijke rol voor een aanzienlijk deel van de doelgroep. Uitgangspunt is dat de aanvragers van een betaalrekening onder het Convenant zoveel mogelijk via een door Betaalvereniging Nederland (verder: de Betaalvereniging) erkende hulpverleningsinstantie[2] bij de bank komen. Dat kan de aanvraag voor – en het gebruik van – een betaalrekening onder dit Convenant aanzienlijk versoepelen.

De betrokkenheid van een hulpverleningsinstantie bij de aanvraag voor een (basis)betaalrekening kan een bank verplicht stellen als één of meer weigerings- of opzeggingsgronden[3] uit de Wft op de consument in kwestie van toepassing zijn. Het Convenant biedt echter voor personen die zijn veroordeeld voor – of worden verdacht van – financiële misdrijven alsnog een mogelijkheid om een betaalrekening te openen en te gebruiken. De bank kan het voor hen verplicht stellen dat zij zich bij hun aanvraag laten ondersteunen

[1] In de praktijk wordt het Convenant ook wel het ‘Convenant Basisbankrekening’ genoemd.

[2] Een lijst met onder het Convenant erkende hulpverleningsinstanties is te vinden op www.basisbankrekening.nl/aanvragers/aangesloten-organisaties.

[3] Als zo’n weigerings- of opzeggingsgrond op de aanvrager in kwestie van toepassing is, dan heeft hij volgens de in de Wft geïmplementeerde Europese richtlijn betaalrekeningen geen (wettelijk) recht op een basisbetaalrekening. Een overzicht van deze weigerings- en opzeggingsgronden is na te lezen in de annex van de Uitvoeringsinstructie behorend bij dit Convenant.

door een onder het Convenant erkende hulpverleningsinstantie, die het aanvraagformulier[4] medeondertekent. De bank kan het hierbij ook verplicht stellen dat de betaalrekening door deze hulpverleningsinstantie wordt beheerd.

Gezien al het bovenstaande hebben de aan het Convenant deelnemende banken, in samenspraak met de overige Convenantpartners[5], besloten om de in de praktijk goed werkende Convenantprocedures te handhaven. Deze worden met name toegepast ten behoeve van de kwetsbaren van onze samenleving die baat hebben bij de betrokkenheid van een onder dit Convenant erkende hulpverleningsinstantie, maar ook ten behoeve van consumenten op wie één of meer van de hierboven genoemde weigerings- of opzeggingsgronden van toepassing zijn.

De bank die het Convenant heeft onderschreven, verbindt zich om een pakket primaire betaaldiensten (een betaalrekening(pakket) onder dit Convenant) aan te bieden. Dat pakket is bedoeld voor één particuliere rekeninghouder, met achtneming van de volgende artikelen:

1. Een pakket primaire betaaldiensten

Het onder dit convenant aangeboden pakket primaire betaaldiensten is een particulier betaalrekeningpakket. Op de betaalrekening kunnen de belangrijkste inkomsten (loon, sociale uitkeringen, pensioen, etc.) worden ontvangen, ongeacht de periodiciteit of het bedrag. De bank stelt het toekennen van het pakket primaire betaaldiensten niet afhankelijk van de afname van andere bankdiensten.

Voor een persoon die over regelmatige inkomsten beschikt, kan, voor zover deze niet met een erkende hulpverleningsinstantie een beheerovereenkomst of budgetteringsregeling heeft getroffen, als voorwaarde voor toekenning worden gesteld dat deze inkomsten op de betreffende betaalrekening worden geboekt. Het pakket primaire betaaldiensten is onderworpen aan de Algemene Bankvoorwaarden en aan andere op het pakket van toepassing zijnde bankspecifieke voorwaarden, voor zover daarin niet wordt afgeweken van dit Convenant.

Het pakket primaire betaaldiensten omvat het:

a) aanhouden en kunnen gebruiken van een betaalrekening;
b) via internetbankieren en/of mobiele bankapp hebben van toegang tot – en kunnen gebruiken van – de betaalrekening;
c) kunnen uitvoeren van overboekingen via internetbankieren en/of mobiele bankapp. Desgewenst en in de regel tegen meerkosten kan ook gebruik worden gemaakt van papieren overschrijvingsformulieren;
d) kunnen ontvangen van inkomende overboekingen;
e) kunnen verlenen van incassomachtigingen aan derden om bepaalde bedragen éénmalig dan wel periodiek van de betaalrekening af te boeken;

[4] Betreft het 'Aanvraagformulier voor een betaalrekening onder het Convenant inzake een pakket primaire betaaldiensten'. Dat formulier is te downloaden via www.basisbankrekening.nl.

[5] Ministerie van Financiën en ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Leger des Heils, NVVK (Vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren), Raad voor Rechtsbijstand (Bureau Wsnp), Federatie Opvang, Centraal Orgaan Asielzoekers (COA) en Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).

f) aanbieden en gebruiken van een betaalpas om via betaalautomaten te kunnen betalen en via geldautomaten contant geld op te kunnen nemen;

g) raadplegen en opslaan van digitale betaalrekeningafschriften via internetbankieren en/of mobiele bankapp. Desgewenst en in de regel tegen meerkosten kan de bank ook papieren rekeningafschriften naar het (woon)adres van de rekeninghouder toezenden.

De bank behoudt zich het recht voor om contant geldopnames, betalingen met de betaalpas, incasso's en overboekingen niet uit te voeren wanneer deze een ongeoorloofde roodstand[6] veroorzaken.

2. Tarifering van het pakket primaire betaaldiensten en rentevergoeding

De bank kan voor het pakket primaire betaaldiensten (een onder het Convenant aangeboden betaalrekening(pakket)) afwijkende voorwaarden rond tarifering en rentevergoeding hanteren. De tarifering voor het pakket ligt niet hoger dan voor vergelijkbare eenvoudige betaalpakketten.

3. Verplichtingen van de aanvrager van het pakket

De aanvrager van het pakket primaire betaaldiensten (een onder het Convenant aangeboden betaalrekening(pakket) mag niet al een betaalrekening aanhouden bij een andere bank in Nederland, ook niet als deze bijvoorbeeld is geblokkeerd. Hij dient de bank hierover volledig in te lichten en de bank toestemming te verlenen om hierover informatie in te winnen bij andere banken.

Daarnaast gelden de volgende verplichtingen:

a) de rekeninghouder mag zonder voorafgaande toestemming van de bank geen betalingen verrichten die leiden tot een ongeoorloofde roodstand op de betaalrekening;

b) de rekeninghouder moet de verplichtingen die hem zijn opgelegd bij wet en de van toepassing zijnde bankvoorwaarden naleven. Hij dient, onder andere, de aan de bank verschuldigde kosten te voldoen;

c) de rekeninghouder en de eventuele hulpverleningsinstantie waar hij domicilie (woonadres) heeft gekozen, moeten de bank zo spoedig mogelijk op de hoogte te stellen van wijzigingen in de adres- en contactgegevens van de rekeninghouder.

d) indien woonadres (domicilie) wordt gekozen bij de hulpverleningsinstantie die de aanvrager bijstaat, dan dient de aanvrager bij het aanvragen van de betaalrekening – maar ook voor andere bankzaken waarvoor een bankkantoor moet worden bezocht – door een medewerker van de hulpverleningsinstantie te worden vergezeld.

4. Weigering, blokkering, opzegging en opzegtermijn

4.1 Weigering

De bank mag een aanvraag weigeren vanwege negatieve antecedenten van de aanvrager, bijvoorbeeld als haar bekend is dat de aanvrager is of was betrokken bij oplichting, misbruik van vertrouwen, bedrieglijke

[6] Een onder het Convenant geopende betaalrekening kan, als de rekeninghouder dat wenst en de bank dat verantwoord acht, een geoorloofde roodstandfaciliteit bieden. Dat is een verschil met een onder Europese richtlijn betaalrekeningen geopende basisbetaalrekening, die standaard géén geoorloofde roodstandfaciliteit mag bieden.

bankbreuk, valsheid in geschrifte, witwassen van geld en/ of fraude, tenzij de aanvraag via een erkende hulpverleningsinstantie wordt gedaan die vermeld staat op www.basisbankrekening.nl. In dat geval dient de betaalrekening door de hulpverleningsinstantie te worden beheerd. De Uitvoeringsinstructie behorende bij dit Convenant gaat bij artikel 11 nader in op wat rekeningbeheer onder dit Convenant kan betekenen. De bank kan kwaliteitseisen stellen aan dat beheer.

De bank kan een betaalrekeningpakket onder het Convenant niet weigeren op grond van het feit dat de aanvrager is geregistreerd bij Stichting BKR.

4.2 Blokkering

De bank kan, als er sprake is van zwaarwegende omstandigheden, zoals misbruik door de rekeninghouder van de onder het Convenant aangeboden betaalrekening, betaalpas en/of toegang tot internetbankieren of mobiele bankapp met onmiddellijke ingang blokkeren voor alle gebruik.

4.3 Opzegging en opzegtermijn

De bank behoudt zich het recht voor om ingeval van schending van de in artikel 3 genoemde verplichtingen de betaalrekening conform de wettelijke opzegtermijn van twee maanden op te zeggen, tenzij er sprake is van zodanige feiten of omstandigheden dat inachtneming van die opzegtermijn in redelijkheid niet van de bank gevergd kan worden. Bij opzet of grove nalatigheid van de rekeninghouder geldt geen opzegtermijn.

4.4 Motivering

De opzegging of weigering zal de bank schriftelijk motiveren.

5. Buitengerechtelijke geschillenbeslechting

Het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid) is als buitengerechtelijke geschillenbeslechtingsinstantie bevoegd om zich uit te spreken in geschillen met betrekking tot dit Convenant.

6. Samenwerking Convenantpartners

Mochten één of meerdere Convenantpartners zaken ervaren die een goede werking van het Convenant belemmeren, dan geven zij dat aan bij de Betaalvereniging. De Betaalvereniging tracht vervolgens – waar relevant gezamenlijk met de Convenantpartners – een bevredigende oplossing te vinden.

7. Banken die het Convenant onderschrijven

De banken die het Convenant hebben onderschreven, zijn ABN AMRO, ING Bank, Rabobank, SNS Bank en Triodos Bank. Deze banken worden ook op www.basisbankrekening.nl en het aanvraagformulier vermeld.

8. Wijziging

De Betaalvereniging kan wijzigingen in en aanvullingen op het Convenant aanbrengen na afstemming met de Convenantpartners en banken die het Convenant hebben onderschreven.

9. Convenantdocumentatie

Het Convenant inzake een pakket primaire betaaldiensten bestaat uit de volgende documenten[7]:

a) Convenant inzake een pakket primaire betaaldiensten (‘Convenant Basisbankrekening’);
b) Uitvoeringsinstructie behorend bij het Convenant inzake een pakket primaire betaaldiensten;
c) Aanvraagformulier voor een betaalrekening onder het Convenant inzake een pakket primaire betaaldiensten.

[7] De Convenantdocumenten zijn te downloaden op www.basisbankrekening.nl.